

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-11-19/2012
P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/137 - Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Bogusław Gębica, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 083536 z dnia 22 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi 90-046 Łódź, ul. Wodna 40, REGON 000295024
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojewódzki Inspektor Sanitarny dr n. med. Urszula Sztuka-Polińska

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (dalej zwanej Stacją lub WSSE) prawidłowo realizowano przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych², zwanej dalej ustawą antynikotynową. W widocznych miejscach umieszczono informacje o zakazie palenia tytoniu w budynku i zakazu tego przestrzegano. Nie odnotowano również skarg związanych z naruszeniem ww. ustawy, ani też nie stwierdzono przypadków jej naruszania w Urzędzie.

Nieprawidłowości polegały na:

- Niewykonywaniu przez WSSE badań kontrolnych wyrobów tytoniowych w zakresie ustalania zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia, które były zadaniem, określonym w Programie Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie zakazu palenia w obiektach.

1.1 Oznakowanie obiektów.

Opis stanu faktycznego

WSSE była zlokalizowana na nieruchomości, na której znajdowały się trzy budynki (oznaczone A, B, C). Wszystkie wejścia do budynków WSSE, a także wejścia do oddzielonych skrzydeł budynku A oraz wejścia na poszczególne kondygnacje oznaczono widocznymi graficznymi i słownymi informacjami o zakazie palenia tytoniu. Również w niektórych skontrolowanych pokojach biurowych (np. w pokoju

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. Nr 10, poz. 55 ze zm.

nr 211) zawieszono takie oznaczenia. W samochodzie służbowym Skoda Roomster nr rej EL 781KU nie było oznaczeń graficznych lub słownych o zakazie palenia.

(dowód: akta kontroli str. 2-3)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2 Spełnianie wymogów ustawowych przez palarnie wyznaczone na terenie obiektów jednostki.

Opis stanu
faktycznego

Na terenie siedziby Stacji wyznaczono palarnię, która znajdowała się w suterenie budynku A, w pomieszczeniu nr 02, które wyodrębniono konstrukcyjnie (zamykane), oznaczono czytelnym napisem „tu wolno palić”, zaopatrzone w wywiewną wentylację mechaniczną. Poza pomieszczeniem zapach tytoniu był niewyczuwalny. Palarnia spełniała warunki określone w art. 2 pkt 9 ww. ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 2-3)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3 Przestrzeganie zakazu palenia na terenie jednostki.

Opis stanu
faktycznego

W toku oględzin, którymi objęto ciągi komunikacyjne w budynku A (głównym), ciągi komunikacyjne i pomieszczenia sanitarne, biurowe, socjalne, laboratoryjne i warsztatowe w budynkach A, B i C (łącznie 20 pomieszczeń) oraz samochód służbowy Skoda Roomster, nie stwierdzono przypadków palenia, ani śladów używania wyrobów tytoniowych.

(dowód: akta kontroli str. 2-3)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w jednostce.

Opis stanu
faktycznego

W Stacji obowiązywał regulamin pracy wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora WSSE nr 10/04 z dnia 5 marca 2004 r. (zmieniony Zarządzeniem nr 2/08 z dnia 21 lutego 2008 r. oraz Zarządzeniem nr 2/12 z dnia 13 stycznia 2012 r.). W rozdziale 6 „Obowiązki pracownika” Regulaminu, w § 10 zapisano, że „palenie tytoniu jest dozwolone tylko w wyznaczonych miejscach”³. Regulamin przewidywał kary za naruszanie porządku i dyscypliny pracy w postaci upomnienia i nagany (§ 22).

(dowód: akta kontroli str. 9-11)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5 Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, do WSSE nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej lub kwestii z nią związanych.

(dowód: akta kontroli str. 5)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³ Wyznaczonym miejscem była palarnia w pokoju nr 02 w suterenie (opisana w pkt 1.2. wystąpienia).

1.6 Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej.

Opis stanu
faktycznego

W sprawie problemów w realizacji przepisów ustawy antynikotynowej Dyrektor WSSE podała, że: „Przepisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych, w brzmieniu obowiązującym od dnia 15 listopada 2010 r., nie stwarzają problemów w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi i są realizowane na bieżąco. Obowiązujące w WSSE w Łodzi rozwiązania organizacyjno-prawne zapewniają skuteczną ochronę zdrowia na terenie jednostki organizacyjnej przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych i nie stwierdza się problemów z jej realizacją”.

(dowód: akta kontroli str. 7)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie *nie* stwierdzono nieprawidłowości.

1.7 Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, WSSE nie była kontrolowana przez inne organy kontroli, rewizji i inspekcji w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej.

(dowód: akta kontroli str. 6)

2. Wykonanie Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu na lata 2010-2013 i innych zadań wynikających z ustawy antynikotynowej.

W WSSE w latach 2010-2012 corocznie opracowywano Wojewódzkie Programy Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu⁴.

- W WPOZNPT na rok 2010 jako cel główny przyjęto:
„Zmniejszenie rozmiaru inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz podniesienie świadomości dorosłych palaczy na temat skutków zdrowotnych wynikających z biernej ekspozycji na dym tytoniowy”.
- Jako cele szczegółowe wymieniono:
 1. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłej populacji.
 2. Zainteresowanie młodzieży ideą niepalenia oraz propagowanie w środowisku rówieśniczym zdrowego stylu życia bez papierosa.
 3. Kreowanie pozytywnego obrazu osoby niepalącej – moda na niepalenie.
 4. Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.
 5. Uświadamianie społeczności lokalnej, władz, nauczycieli, rodziców o szkodliwym wpływie palenia tytoniu – tworzenie lokalnych koalicji antytytoniowych.

W Programach na 2011 r. i 2012 r. były takie same - cel główny oraz cele szczegółowe:

- Cel główny:
Zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu (choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe, nienowotworowe choroby układu oddechowego, zgony niemowląt) przez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy.
- Cele szczegółowe:
 1. Zwiększenie odsetka osób, które nigdy nie wypaliły żadnego papierosa wśród: dzieci i młodzieży, ludzi wchodzących w dorosłe życie, w wieku 20-29 lat.

⁴ Dalej zwany WPOZNPT.

2. Zmniejszenie odsetka młodzieży palącej tytoń w wieku 15-19 lat.
3. Zwiększenie odsetka młodzieży w wieku 16-19 lat, która zaprzestaje palenia tytoniu.
4. Zmniejszenie odsetka codziennych palaczy tytoniu, w wieku powyżej 20 lat.
5. Zmniejszenie odsetka dzieci narażonych na dym tytoniowy.
6. Zmniejszenie odsetka kobiet w ciąży palących tytoń i narażonych na wdychanie dymu tytoniowego.

(dowód: akta kontroli str.12-47)

Z realizacji Programu Stacja sporządzała i przekazywała do Głównego Inspektora Sanitarnego⁵ corocznie sprawozdania. Sprawozdanie za rok 2010 przesłano 10 stycznia 2011 r., natomiast sprawozdanie za 2011 r. – 5 stycznia 2012 r. Sprawozdanie opisowe sporządzano w układzie (dla każdego programu, w ramach którego realizowano działania Stacji):

- obchody światowego dnia bez tytoniu, kampania „płeć a tytoń”
- program „nie pal przy mnie, proszę”
- program „znajdź właściwe rozwiązanie”
- program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „czyste powietrze wokół nas”

1. Nazwa temat interwencji programowej (tj. podejmowane działanie).
2. Grupa docelowa.
3. Ramy czasowe.
4. Koordynator, realizatorzy, partnerzy.

Jako załączniki do sprawozdań dołączono formularze⁶ oceny realizacji zadań nr 1 (Zmiana klimatu społecznego i zachowań w stosunku do palenia tytoniu) i nr 8 (Wyeliminowanie ekspozycji na dym tytoniowy w miejscach pracy)⁷ z POZNPT. Formularze zawierały tabelaryczne zestawienie działań wymienianych przez POZNPT, jako wskaźniki ewaluacji zadań, z uwzględnieniem liczby i form działań, liczby odbiorców oraz rodzaju i nakładów (w przypadku materiałów drukowanych). Formularze nie obejmowały zadania nr 2 (Wykonywanie badań kontrolnych wyrobów tytoniowych w zakresie ustalania zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia).

(dowód: akta kontroli str. 48-92)

Na realizację zadań w ramach POZNPT w Stacji wydatkowano:

- 34 999,04 zł – 2010 r..
- 34 898,49 zł – 2011 r.
- 12 077,01 zł – 2012 (I półrocze).

(dowód: akta kontroli str.93-97, 112-113)

Szczegółową kontrolą objęto cztery faktury zakupu, obejmujące:

- a. Kwiaty sztuczne f-ra nr 63/K/2011 z dnia 29.10.2011 r. - 300,00 zł. Fakturę opisał kierownik Oddziału Promocji Zdrowia, Biostatyki i Higieny Dzieci i Młodzieży⁸ pani Aleksandra Bilka: „Zakupiono do wykorzystania przy organizacji eventów (szkolenia, konferencje) jako dekoracja w profilaktyce antynikotynowej z funduszy tytoniowych”. Zakupione kwiaty ujęto w ewidencji ilościowej WSSE pod poz. 808125.
- b. Pamięć USB, karta pamięci, akumulatory f-ra nr 60106169 z dnia 31.10.2011 r. - 452,94 zł. Fakturę opisał kierownik OPZ: „Artykuły zakupiono do

⁵ Zwanego dalej GIS.

⁶ Opracowane przez GIS.

⁷ Podmiotem odpowiedzialnym za zadanie nr 8 w POZNPT jest Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, natomiast Państwowa Inspekcja Sanitarna jest jednym z partnerów współdziałających (pkt 5, str. 29 POZNPT).

⁸ Dalej zwanego OPZ.

działań związanych z dokumentowaniem fotograficznym i pamięciowym eventów profilaktycznych z tematyki antynikotynowej oraz jako upominki lokalnych konkursów profilaktyki tytoniowej. OPOZNPT. Z funduszy tytoniowych”.

c. Pamięć USB, f-ra nr 60105791 z dnia 26.10.2011 r. - 591,99 zł. Fakturę opisał kierownik OPZ: „Zakupiono dla PSSE_OZ do wykorzystania jako środków archiwizujący działania (zdjęcia, prezentacje, sprawozdania) w profilaktyce antytytoniowej w programie OPOZNPT. Z funduszy tytoniowych”.

d. Tablety Apollo i aparaty fotograficzne Fuji/C20 – f-ra FAK/05688/2012/1027 z dnia 13.06.2012 r. - 996,00 zł – „Artykuły zakupiono na nagrody w konkursie plastycznym Zadbaj o swoje płuca⁹, zorganizowanym w ramach realizacji Ogólnopolskiego Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu”. Zgodnie z protokołem z narady Komisji Konkursowej z dnia 4.06.2012 r. nagrody przyznano siedmiorgu uczniom z województwa łódzkiego (listę laureatów ogłoszono na stronach internetowych WSSE). Odbiór nagród potwierdzono podpisem.

(dowód: akta kontroli, str. 99-111)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ocena efektów realizacji przez Stację POZNPT była niemożliwa ze względu na:

- Brak całościowych i aktualnych danych o sytuacji epidemiologicznej w zakresie palenia tytoniu aktualnych dla lat, na które opracowywano WPOZNPT.
- Określenie celów w sposób opisowy, bez mierzalnych wskaźników realizacji zadań.
- Wykazywanie w sprawozdaniach rocznych wykonywanych działań, a nie osiągniętych efektów¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 48-92)

3. Wykonywanie badań kontrolnych wyrobów tytoniowych w zakresie ustalania zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010-2012 WSSE nie wykonywała badań w ramach urzędowej kontroli zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych, wprowadzanych do obrotu handlowego i nie prowadziła szkoleń dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przeprowadzania kontroli zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych.

(dowód: akta kontroli, str. 128)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Według załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lutego 2004 r. w sprawie badania zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym oraz informacji i ostrzeżeń zamieszczanych na opakowaniach wyrobów tytoniowych¹¹, Oddział Laboratoryjny do spraw Krajowej Kontroli Substancji Szkodliwych w Wyrobach Tytoniowych przy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi¹² jest jedynym laboratorium kontrolnym w Polsce uprawnionym do ustalania zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w dymie papierosowym. Uprawnienie do kontroli zawartości niektórych substancji w dymie papierosowym nadano

⁹ Program profilaktyki i wczesnego wykrywania gruźlicy i chorób płuc „zadbaj o swoje płuca” został opracowany w 2004 r., przez WSSE w Łodzi, we współpracy z samorządem miasta Łódź.

¹⁰ Taki model sprawozdawczości został wprowadzony przez GIS. Sprawozdania WSSE w Łodzi były zgodne z formularzem wprowadzonym przez GIS.

¹¹ Dz. U. nr 31 poz. 275 ze zm.

¹² Dalej zwany laboratorium WSSE.

Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej¹³. Zgodnie z Programem Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce, na lata 2010-2013 (str.16-17), za realizację zadania nr 2 (Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad wyrobami tytoniowymi) odpowiedzialny był Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi. Prowadzenie badań monitoringowych i urzędowej kontroli zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych wprowadzanych do obrotu handlowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) jest odpowiedzialny Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi. Jako wskaźniki monitorowania i ewaluacji zadania przyjęto:

- a. liczba przeprowadzonych badań w kierunku zawartości substancji toksycznych, w tym liczba wyników niezgodnych z obowiązującymi przepisami.
- b. liczba przeprowadzonych szkoleń dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- c. liczba przeszkolonych pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W latach 2010-2012 WSSE nie realizowała zadania nr 2 zawartego w POZNPT: nie wykonywała badań w ramach urzędowej kontroli zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych wprowadzanych do obrotu handlowego, ani nie prowadziła szkoleń dla pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przeprowadzania kontroli zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych.

(dowód: akta kontroli, str. 128)

Według wyjaśnień Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pani Urszuli Sztuka-Polińskiej, niewykonywanie zadania określonego w POZNPT, w 2010 r. związane było z brakiem przepisów prawnych, ustanawiających nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad wyrobami tytoniowymi, natomiast w latach 2011-2012 nie było zatwierdzonej dokumentacji do badań monitoringowych.

(dowód: akta kontroli, str. 128)

W latach 2010-2012 WSSE w Łodzi podejmowała działania w celu zatwierdzenia przez Głównego Inspektora Sanitarnego procedury pobierania próbek wyrobów tytoniowych do badań laboratoryjnych, m.in. uzgodniła z Departamentem Prawnym GIS (w okresie marzec-kwiecień 2011 r.) projekt „zarządzenia Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie określenia procedury pobierania próbek papierosów (PP/NB/02) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu nad zawartością niektórych substancji w dymie papierosowym”. Do dnia zakończenia kontroli NIK procedury pobierania próbek nie zatwierdził przez Główny Inspektor Sanitarny.

(dowód: akta kontroli, str. 129-202)

W sprawie niezatwierdzenia procedury pobierania próbek, pan Marek Posobkiewicz p.o. Głównego Inspektora Sanitarnego wyjaśnił: „Oddział Laboratoryjny do spraw Krajowej Kontroli Substancji Szkodliwych w Wyrobach tytoniowych został wyznaczony jako laboratorium kontrolne, uprawnione do ustalania zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w dymie papierosowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lutego 2004 r. i, w sprawie badania zawartości niektórych substancji szkodliwych w dymie papierosowym oraz informacji i ostrzeżeń zamieszczanych na opakowaniach wyrobów tytoniowych. Projekt procedury PP/NB/02 otrzymany od Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, pismem znak PWIS-DL-WT-070-1/11 z dnia 4 lutego 2011 r., został przekazany do konsultacji Departamentu Prawnego Głównego Inspektoratu Sanitarnego, który wskazał na brak podstawy prawnej do podpisania zarządzenia przez Głównego Inspektora Sanitarnego. W związku z informacją na temat zaawansowanych prac nad ustawą o zmianie

¹³ Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 1263 ze zm.

ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w której planowane było uchylene artykułu 8a ust. 2 pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

'Minister właściwy do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia:

l) standardy postępowania w zakresie kontroli i nadzoru sanitarnego organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz wzory dokumentacji dla poszczególnych czynności kontroli i nadzoru sanitarnego', została podjęta decyzja o wstrzymaniu prac w tym zakresie do czasu wejścia w życie ww. ustawy, która ostatecznie została podpisana z dniem 13 lipca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 892). Dodatkowo, zgodnie z informacją PWIS w Łodzi, funkcjonowanie Oddziału Laboratoryjnego wiązałoby się ze znacznymi nakładami finansowymi na: zakup nowego urządzenia palącego (ok. 1.000.000 zł), koszt badań w ramach nadzoru bieżącego (73.000 zł), zatrudnienie dodatkowego pracownika (38.000 zł), których to Stacja nie posiada. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, organem tworzącym dla Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej jest Wojewoda. W związku z tym Wojewoda, jako dysponent środków dla w. Stacji, może przekazywać środki na finansowanie działalności bieżącej Stacji, jak również na realizację zadań inwestycyjnych. Główny Inspektorat Sanitarny, będący dysponentem drugiego stopnia, w części 46-Zdrowie, nie ma możliwości przekazywania środków dla jednostek, których nie jest organem tworzącym. Z uwagi na powyższe oraz w związku z brakiem informacji od Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi na temat możliwości finansowania zadań Oddziału Laboratoryjnego, procedura oraz harmonogram pobierania próbek wyrobów tytoniowych nie zostały podpisane".

(dowód: akta kontroli, str. 207-212)

4. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zakazu palenia tytoniu i mandaty karne wystawione za naruszanie przepisów ustawy antynikotynowej.

4.1 Kontrole przestrzegania zakazu palenia tytoniu.

WSSE w Łodzi oraz Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne¹⁴ na terenie województwa Łódzkiego, w ramach nadzoru sanitarnego, przeprowadzały kontrole przestrzegania zakazu palenia tytoniu.

- W 2010 r. przeprowadzono 13 450 kontroli, które obejmowały również przestrzeganie zakazu palenia tytoniu (w tym 426 kontroli przeprowadziła WSSE). Kontrole wykazały przypadki nieprzestrzegania zakazu palenia w 388 jednostkach. W palarni¹⁵ wyposażonych było 411 ze skontrolowanych jednostek.
- W 2011 r. przeprowadzono 12 292 kontrole, obejmujące realizację przepisów ustawy antynikotynowej (w tym 252 kontrole przeprowadziła WSSE). Kontrole wykazały przypadki nieprzestrzegania przepisów ustawy w 6 jednostkach. W palarni wyposażonych było 182 ze skontrolowanych jednostek.
- W pierwszym półroczu 2012 r. przeprowadzono 8 446 kontroli obejmujących realizację przepisów ustawy antynikotynowej (w tym 383 kontrole przeprowadziła WSSE). W dwóch jednostkach stwierdzono przypadki łamania zakazu palenia. Palarnie posiadało 75 skontrolowanych placówek.

(Dowód: akta kontroli, str. ???)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

¹⁴ Dalej zwanych PSSE.

¹⁵ lub salę dla osób palących w przypadku lokali gastronomicznych.

4.2 Mandaty karne wystawione za naruszanie przepisów ustawy antynikotynowej.

Uprawnienia do nakładania grzywien w formie mandatu karnego za wykroczenia określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy antynikotynowej (brak informacji o zakazie palenia tytoniu) oraz ust. 2 (palenie wyrobów tytoniowych w miejscu zakazanym) ustawy antynikotynowej przyznano funkcjonariuszom organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W okresie objętym kontrolą, funkcjonariusze WSSE w Łodzi nie nakładali mandatów karnych związanych z naruszaniem ustawy antynikotynowej, natomiast funkcjonariusze PSSE w województwie łódzkim nałożyli łącznie 5 grzywien w drodze mandatu karnego, w tym:

- 2010 r. – WSSE nie posiadała informacji dot. mandatów nakładanych przez PSSE,
- 2011 r. – 3 mandaty karne w łącznej wysokości 300 zł,
- 2012 (I półrocze) - 2 mandaty karne w łącznej wysokości 400 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 213-224)

W sprawie braku danych, dot. mandatów karnych nałożonych w 2010 r., pan Grzegorz Grande zastępca Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi wyjaśnił: „Przekazane informacje odzwierciedlały dane od 2010 roku, przesyłane z PSSE i zliczane zbiorczo przez WSSE na podstawie druku ‘aktualna sytuacja w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w województwie’, przekazanego przez GIS. Druk ten nie zawierał wyszczególnienia na nałożone mandaty, gdyż takich danych nie posiadamy. Druk ten obowiązywał do końca listopada 2010 roku. W grudniu GIS przesłał nowy druk dot. ‘aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu’ i od tego czasu (1.XII.2010 roku) takie informacje są przesyłane przez PSSE i zliczane zbiorczo w WSSE”.

(dowód: akta kontroli, str. 221-224)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

- **Zapewnienie realizacji zadania nr 2 w POZNPT, tj. prowadzenia badań monitoringowych i urzędowej kontroli zawartości substancji szkodliwych dla zdrowia w wyrobach tytoniowych wprowadzanych do obrotu handlowego.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej ustawą o NIK.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 19 grudnia 2012 r.

Kontroler
Bogusław Gębica
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach
Wicedyrektor
Eugeniusz Rejman